

Izhaja

Vsaki petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXX.

Celovec, 25. sušca 1911.

Št. 12.

Obraunava Kayser-Palese.

V četrtek, 16. t. m., se je začela pred celovško poroto z napetostjo pričakovana obraunava zoper monsignora Kayserja in njegova druga Nikolaja pl. Palese. Pri obraunavi je bilo mnogo občinstva, in da ni bil naval prevelik, je izdalo sodišče samo 80 vstopnic. Msgr. Kayser nosi brado in se mu ne pozna, da bi bil duhovnik. Obleden je v navadno, kratko obleko. Njegov prvi zagovor je vzbudil po celem mestu mnogo zanimanja. Kayser je izboren govornik in se je znal zelo spretno zagovarjati. Večkrat je hudo napadel nemško-nacionalne nasprotnike in državno oblast, za kar je večkrat dobil ukor. Predsednik sodišču je bil Hans Falke baron pl. Lilienstein, državnega pravdnika je zastopal dr. Franc Thuile, prisednika sta bila Martinak in pl. Dedovič; Kayserja je zagovarjal dr. Mühlbacher, Paleseja dr. Gebert.

Obtožnica.

Paul Kayser, rojen leta 1871. v Nagoldu na Württemberskem, duhovnik, nekaznovan, in Nikolaj pl. Palese, rojen leta 1867. v Trstu, trgovec z lesom v Trgu, se obtožita, da sta:

Paul Kayser s pretvezo, da ima vlogo gotovih 350.000 kron pri „Zentralkasse“ v Celovcu, je izvalil leta 1910. iz „Banca popolare“ v Coneglianu posojilo 350.000 lir in istega leta Albertu Spörri v Curihu posojilo 300.000 frankov, vsled česar sta imenovana trpela izgube na premoženju nad 2000 kron;

oba, Paul Kayser in Palese, pa sta l. 1910. vsled sklepa deželnega sodišča v Celovcu prišla v konkurz, pa nista mogla dokazati, da sta samo vsled nezakriviljenih nezgod prišla v položaj, da nista mogla svojih upnikov poplačati;

končno sta poslovne knjige vodila tako slabo, da se na njihovi podlagi o dejanskem stanju svojih poslov in svojega premoženja ne more presoditi resnični položaj.

Vsled tega se dolži Paul Kayser goljufije po §§ 197, 200, 203 in I. členu postave z dne 9. aprila 1910. št. 73 državnega zakonika Paul

Kayser in Nikolaj Palese pa prestopka zoper varnost imetja po § 486. kaz. zak. Kaznuje naj se Paul Kayserja po §§ 35. in 203. kaz. zak. in Nikolaj pl. Palese po § 486. kaz. zak.

Razlogi.

Na Kayserjeve in Palesejeve nesrečne spekulacije je deželno sodišče prišlo tako, da je vsled vesti, ki so se širile o stanju Centralne kase v Celovcu, odredilo kot revizijska oblast preiskavo.

Pavel Kayser je bil v Erfurtu na Pruskem uradnik neke zavarovalne družbe, potem pa je v Inomestu študiral teologijo in prišel leta 1898. v Celovec ter postal leta 1899 kaplan v Trgu. Tu je z veliko spretnostjo in srečo ustanovil sirotišnici, katere je vzdrževal s prostovoljnimi darovi. Od začetka so mu ti darovi nesli po 3000 kron na mesec, so pa narasli pozneje na 10.000 in 11.000 kron na mesec. Nato je nakupil posestva, da dobi domače potrebščine za hrano sirotam in sirote tudi navadi na delo. Pozneje je še par sirotišnic ustanovil in tako dobro gospodaril, da so se ne samo pokrivala, ampak so darovi bili tako obilni, da je začel misliti na to, da prebitke na plodonosen način naloži. Tako je mož, ki bi bil mogel biti s svojimi vseskozi modernimi in racionalnimi napravami zadovoljen, začel spekulirati, kar je bila njegova poguba.

Leta 1906 se je Kayser seznanil z Nikolajem Palese, ki je leta 1903 z Ludovikom Janeschem ustanovil v Trgu lesno trgovino, od katere je pa slednji odstopil. Pristopila sta namesto njega Luigi Pedrenion in Kayser z vlogo 60.000 kron, ki jo je v ta namen dobil na posodo od Centralne blagajne v Celovcu, kateri je načeloval msgr. Gabrijel Weiss. Kayserjeva vloga naj bi se obrestovala po 5 odstotkov in vrh tega naj bi dobival mesečne plače 400 kron.

Grof Montjoie je posodil 180.000 K za nakup nekega posestva proti 5 odstotnemu obrestovanju in 50 odstotkom deleža pri dobičku. Ker je pa firma nastavljal preveč uradnikov in jih predobro plačevala, je Montjoie kmalu odstopil. Od grofice Gabrijele O'Donell si je trdka izposodila 212.000 K. Leta 1907 je trdka kupila premogovnik v Sonnbergu za 270.000 K. Denar

je posodila Banki friulani v Gorici in sicer 250.000 K prot 7 odstotnemu obrestovanju in 1/2 odstotku provizije. Drugo leto je posodila ista banka 450.000 K; da je trdka mogla izplačati grofa Montjoie, je morala zopet iskati posojila pri Banki friulani, kateri je končno dolgovala 1 milijon kron. Za zadnjih 400.000 K je jamčila celovška Centralna blagajna, na katero je popolnoma prešla zahteva friulske banke, potem cesije. L. 1908 sta sezidala Kayser in Palese v Trgu hotel, ki je stal 371.711 K 82 vin., in pivovarno za 497.600 K 98 vin. V Treibachu sta postavila parno žago za 38.000 K. Vse te naprave so potrebovale ogromno mnogo denarja, zlasti premogovnik, za katerega se je porabilo že 1.500.000 kron, ne da bi ga že mogli izrabljati. Po posredovanju Weissa je trdka dobila od nižje-avstrijske zadružne centrale 200.000 K posojila pod zelo neugodnimi pogoji. Kot družnik je odstopil Luigi Pedrenion proti odplačilu 135.000 lir. Odslej se je trdka imenovala Palese in Kayser. Od tega časa so se začela visoka posojila centralne blagajne, zlasti še, ker je pivovarna napravila zalogo piva v Ljubljani, Zagrebu itd. Pivovarna se je slabo obnesla. Zdaj je posodila banka Suppan v Celovcu 100.000 K proti zastavljenju posestva in pod jamstvom škofa dr. Kahna, toda podjetja so tudi ta kredit požrla že l. 1909. Zato so trdki priskočili na pomoč tiskovno društvo sv. Jožefa v Celovcu, opat tancenberški in škof dr. Kahn, ki so kot poroki omogočili nadaljna posojila pri Suppanovi banki.

Z Weissovim posredovanjem je Suppanova banka otvorila za Centralno blagajno kontokorent nad 1.350.000 K tako, da je trdka Palese-Kayser s to svoto obremenila, Centralni blagajni pa nakazala tri kontrolne knjige na 500.000, 500.000 in 350.000 K. (Kontokorent med dvema strankama je trgovska zveza, vsled katere se obojestranske terjatve ne plačujejo takoj, ampak sproti upisujejo in po preteku gotovega roka zaračunajo, oziroma poravnajo). Kontrolne knjige so imele sicer na ovitku napis vložne knjige, vendar so bile te knjige samo fingirane (izmišljene), ker se vsote v resnici niso ne izplačevale, ne vplačevale. Koncem leta 1909, je trdka nameravala iz pre-

Podlistek.

Dober zaslužek.

(Rusinski spisal Ivan Frankó, posl. dr. Leop. Lenard.)

(Konec.)

Midva pa nič. Komaj diševa, pa greva, da nama skoraj oči iz glave lezejo. Hvala Bogu, prišla sva do hiše, kjer je dotični gospod rekel, naj čakava. Prideva pred stopnice, ter vrževa z obema rokama butare na zemljo, sama pa padeva kakor mrtva na butare in diševa tako, da sta nama jezika visela iz ust. Človeka ni od nikoder, slednjič zaškriplje okno in dotični gospod pogleda ven.

— Aha — reče — to ste vi, očka?

— Da, prosim gospod, prišla sva z metlami.

— Dobro, dobro, pridem takoj k vama.

Zapre okno. Midva čakava. Čez nekaj časa pride ven.

— Kako torej, ali ste prinesli metle?

— Da, prosim gospod, sto, kakor ste naročili.

— Aha, aha, je že prav. Toda veste kaj, jaz jih sedaj še ne potrebujem, vzemite jih nazaj, naj še pri vas ostanejo nekaj časa, ali pa jih tudi lahko razprodate... Meni pa, če bo treba, vam bom že naročil. Sedaj pa vzemite tole pobotnico, ter jo pokažite županu. On tam bo že povedal, kaj vam je storiti.

— Kaj? Kako torej! — rečem jaz. — Poprej ste naročili, sedaj pa ne vzamete?

— Ne, ne vzamem. — odvrne on vljudo, — ker jih sedaj ne potrebujem. Toda nikar se ne bojte, jaz vas ne bom pozabil. Vzemite to pobotnico, nate!

— Čemu mi bo vaša pobotnica? Kaj pa naj ž njo počnem?

— Vzemite, vzemite, — sili on. — Če pa nočete, je pa tudi dobro. Zdaj pa z Bogom!

Jaz sem, da resnico povem, že jezik brusil, da bi mu jih povedal nekaj gorkih, toda on se je obrnil in hajdi nazaj v hišo. Midva ostaneva, kakor z vođo polita. Dalje pa, kaj storiti? Vzameva metle, ter greva na trg, da bi jih vsaj nekaj razprodala.

Približno čez teden me je pa poklical k sebi naš župan. — Kaj se je zgodilo? — mislim si. Pridem, župan se pa smeji in reče:

— No, oče Panjko za vas imam pa dobre novice.

— Kakšne dobre novice? — rečem in se čudim.

— Poglejte kakšne! — ter vzame v roke papir, ravno isti, katerega mi je takrat ponujal dotični gospod, ga razgrnil pred mano, ter pričel čitati nekaj takega, da nisem razumel niti besedice, razven svojega imena.

— Kaj pa pravi ta papir? — vprašam.

— Pravi, da ste vi, oče, velik bogataš, po sto metel prodajate na teden, denarja grebete z lopato, ter nam vele, naj vam nastavimo tole pijavko.

— Kakšno pijavko? — vprašam in ne verujem svojim očem.

— Davek, očka.

— Davek? Kaj, kakšen davek? Za koga?

— Ej, striček! Ne delaj se, kakor bi bil gluhi, ko ti vendar vse nič ne pomore. Ta papir ni zame, ampak zate. Plačati moraš poleg hišnega še pridobninskega davka po 15 goldinarjev na leto.

— Po petnajst goldinarjev na leto? Moj Bog! Zakaj pa?

— Za metle! Slišiš, gospod davčni komisar je to zapisal na tale papir, češ, da prodaš po sto metel na teden.

Jaz sem stal, kakor tisti svetnik, sv. Simon Stolpnik, ki je stal 50 let na enem mestu na nekem stolpu. Kakor, da bi se najedel čmerike.

— Gospod župan, — rečem počasi, — jaz ne bom plačal.

— Moraš!

— Pa vendar ne bodem. Kaj mi pa hočete? Kdor nič nima, mu tudi cesar nič vzeti ne more. Znajte, da na metlah zaslužim celo leto komaj petnajst goldinarjev.

— Kaj mi to mari? Gospod komisar bo že vedel! — reče župan. — Moja reč je iztirjati davek, če pa ne maraš plačati, pošljem eksekutorja.

— Pošljite ga, če hočete takoj! Pri meni bo eksekutor krepnil, predno bo kaj našel.

— Vam bomo pa prodali kočo in gredico, vas pa na štiri vetrove. Cesarska reč se ne sme izgubiti.

Jaz zastočem, kakor zaboden.

— A vidiš — reče župan. — Ali boš plačal?

— Bom, — rečem, a mislim si pa svoje.

Preteklo je troje let. Jaz nisem plačal niti vinarja. Kadar je prišla eksekucija, sva se midva z babo skrila v grmovju, kakor pred Turki, kočo

mogovnika napraviti angleško akcijsko družbo. Načrt je pospeševal Švicar Ulrik Wyss. Akcijska družba bi se naj ustanovila s kapitalom 6 milijonov frankov in obligacijami na hipoteke za 7 milijonov. Od teh 13 milijonov bi imela dobiti špekulanta Wyss in Maurich 2.900.000 frankov, 5 milijonov pa Kayser in Palese, 1 milijon grof Veith. Z 2 milijonoma bi se pa delalo. To akcijsko družbo so res ustanovili, in da bi dobila denar, je ustanovil v Curihu v Švici diskonto banko Ulrika Wyssa brat Jakob. Ker je pa Wyss na račun Kayserja in Paleseja čudno špekuliral, se podjetje ni posrečilo. Centralna kasa je medtem imela že spomladi 1910 od tvrdke Kayser-Palese terjati 2½ milijona. Zato Weiss ni mogel dati tvrdki novega posojila, pač pa je dal Kayserju vložno knjigo na 350.000 K, ki jo je datiral nazaj na 1. sušca 1909 in vpisal obresti 11.666 K, čeravno na knjigo v resnici ni bilo vložnega nobenega denarja. Suppanovo fingirano vložno knjigo sta potem Kayser in Palese šla lombardirati v Benetke. (Lombardirati se pravi zastaviti vložno knjižico in na ta konto dobiti posojilo.). Banca popolare v Conegliano je dala na to posojilo 300.000 lir s pogojem, da se Kayserjeva vloga pri Centralni blagajni prepiše na banko in se tej odda o tem vložno knjigo. Weiss je zagotavljal banko, da se je to zgodilo. Z isto vložno knjigo si je Kayser meseca aprila preskrbel posojilo 300.000 frankov pri trgovcu Sperry v Curihu. Dolgovi Kayserjevi so tedaj že znašali nad 4 milijone kron. Zato je sum, da so se zadnje kreditne operacije izvršile s sleparskim namenom, opravičen. Weiss je 27. junija 1910 pobegnil iz Celovca, in na predlog Paleseja se je napovedal konkurz, ki je dosedaj dognal, da ima tvrdka 1.392.464 kron aktiv in 5.806.381 kron pasiv. Premogovnik, ki ga je leta 1908, inženir Kubišch cenil na 6 milijonov kron, kar se je vzelo za podlago akcijskemu podjetju, ceni sodišče samo na 534.452 K. Centralna blagajna ima pri firmi tirjatev 3.315.744 kron po knjigah Kayserja pa le 2.712.573 kron. Tako je firma zadolžena najmanj 3 milijone preveč. Uradniki so bili za nič, stali so pa 100.000 kron na leto, jemali so provizije, knjigovodstva pri premogovniku sploh ni bilo! Trgovske knjige so se pomankljivo vodile, inventarja sploh ni bilo.

Kayserjev odgovor na obtožnico.

Pavel Kayser in Nikolaj pl. Palese sta priznala dejstva. Kayser je pa zanikal namen sleparije. Oba sta trdila, da so njuna podjetja še zdaj aktivna. Nato je Kayser odgovarjal na obtožnico sledeče: Pravi, da si je že zdavna želel, priti pred sodišče, da si more oprati svojo čast. Kot kaplan v Trgu je imel priložnost spoznati tamošnje žalostne razmere. Videl je otroke raztrgane, sestrane, brez vzgoje. Smilili so se mu, in sklenil je, pomagati jim z ustanovitvijo sirotišnice. Od dobrega prijatelja je dobil v ta namen res toliko denarja, da je mogel kupiti hišo v ta namen. Komaj pa je začel to človekoljubno delo, že so padli nemškonalni časniki čez njega in začela se je pri kmetih ustmena agitacija, češ da s sirotišnico jemlje kmetom moči, ki so namenjene za posle. Kljub temu je bila sirotišnica v treh tednih prenapolnjena. V teku 10 let je bilo

sva pa zaklenila. Eksekutorji so prišli, trkali, klicali in šli dalje. Dvakrat so hoteli s silo vlomiti v koč, a obakrat so jih dobri ljudje pregovorili. Četrto leto pa ni več šlo. Ne prošnje, ne jok ni pomoglo. Davčnega zaostanka se je pri meni nabralo kakšnih šestdeset goldinarjev. Iz mesta je prišlo povelje, da moram takoj odšteti denar, če pa ne, da bodo prodali koč na dražbi. Kaj čem? Naznanili so dražbo, ocenili vse moje premoženje na okroglih šestdeset goldinarjev. Pride dan dražbe, bobnajo, kličejo kupce... „Kdo da več?“

— A kaj, ko pa nikdo ne ponudi toliko. Deset, dvanaest... komaj so spravili na petnajst goldinarjev, za to so pa tudi prodali. Jaz pa v smeh in rečem županu:

— Vidite, pa sem vas vendar naredil za norca! Ali vam nisem rekel: kjer nič ni, tudi cesar svojo pravico zgubi.

Župan mi pa odvrne:

— Naj bi te, starec, mora potlačila, ker si nam naredil toliko sitnosti!

Našo koč jo je kupil Jud Jojna, za hlev za teleta, jaz z babo sva pa šla gostovat. Zopet živiva po starem, dokler da Bog življenje. Ona prede, fanta paseta pri drugih ljudeh, jaz pa delam metle. Tako se rinemo skozi življenje, če prav brez davčne pole.

Smešnice.

Tudi kolje. Marička: Kaj pa je tvoj mož, Nežka? Nežka: Klavec je. Marička: Kaj pa kolje, govejo živino ali prašiče? Nežka: Drva.

v tej sirotišnici preskrbljenih nad 2500 otrok. Nasprotniki so nato s pomočjo oblasti hoteli odpraviti sirotišnico in kričali v svet, da je poslopje nezdavno. Da to ni bilo res, sledi že iz tega, da je v tej hiši stanoval prej 10 let neki zdravnik, ki nikdar ni tožil čez svoje stanovanje, marveč se je izrazil, da lepšega stanovanja še ni bil našel. Kayser si je ogledal na Dunaju enake zavode, ki pa so bili slabše urejeni kakor njegova sirotišnica. Sicer so pa prišli siromašni otroci v njegovo sirotišnico iz mokrih klet, hlevov, iz temnih stanovanj, kjer so morali ležati otroci na cunjah in gnili slami. V sirotišnici so imeli pa zdravo stanovanje, dovolj hrane in snažne postelje. Treba je bilo pa misliti na razširjenje sirotišnice. Obrnil se je na nekega prijatelja za posojilo, ta pa mu je daroval 25.000 K. Ker to za vedno ni zadostovalo, je moral v javnosti trkati na usmiljena srca. V prvi vrsti je računil na pomoč iz Koroške. Toda varal se je. Obrniti se je moral na pomoč izven dežele. V oskrbi je imel 180 sirot. Ker pa so nemški nacionalci vedno hujskali zoper sirotišnico in očitali, da se v njej vzgojujejo lenuhi, zato je poskrbel, da se je en del otrok vzgajal za kmetijstvo. Pa kaj se je zgodilo! Zdaj so mu očitali, da morajo otroci delati kakor sužnji, da jih za kmečka, težka dela zlorablja in hoče z znojem sirot obogatiti. Otroci so pa opravljali otrokom povsem prikladna dela. Vzgojiti jih je hotel za delavne, pridne posle. Učili so se dela na polju, travnikih in v vrtu in sploh v vseh strokah kmetijstva.

Kljub hujskanju je naraslo število sprejetih sirot leta 1904/05 na 450. Kljub ogromnim izdatkom za toliko oseb ga je našla davčna oblast in je moral plačevati na leto 3000 K davka. Vse pritožbe so bile brezuspešne. Če preračunimo stroške za enega otroka s 50 v za dan, je bilo za otroke v enem dnevu treba 225 K, na leto 81.000 kron. Ko je leta 1907/08 prišla še draginja, so narasli letni stroški na 100.000 K. Zato mu je tudi nerazumljivo, kako je mogel državni pravdnik izračunati 100.000 kron čistega dobička.

Izprva je nastopil proti neosnovanim napadom zoper sirotišnico in svojo osebo z vso odločnostjo. Tedaj so pisali o njem, da je hujskač, bojni kaplan, prepirljivec, pa noben duhovnik. Ko pa je utihnil in se ni briga za napade, se je reklo: Glejte, kako drži gobec, ker ne ve ničesar več povedati. Zaradi tega sistematičnega hujskanja je dobil iz Koroške tudi zelo malo podpore. Pa tudi pomoč od zunaj ni zadostovala. Iz Koroške je dobil le 19.576 K daril. Če preračunimo stroške za enega otroka v desetih letih 1000 K, odpade od tega na Koroško 13 K 87 vin. Razume se, da sem tako nad Koroško, ki je pošiljala največ otrok, obupal, pa tudi darila od zunaj so začela bolj redkeje prihajati, in da rešim sirotišnico, sem bil primoran misliti na dohodke iz drugih podjetij.

Po sodbi starejših učiteljev so bili učni uspehi pri otrocih iz sirotišnice boljši kakor pri drugih, da pa se je ta ali oni otrok učil slabše, se itak razume. Bilo je to le hujskanje nekega mlajšega učitelja, ki je hotel sirotišnici škodovati, kar se mu je tudi posrečilo.

Tudi to je popolnoma zlagano, da bi bili otroci prihajali v šolo ušivi. Taki so prišli le v zavod, in požrtvovalne sestre so se po cele ure trudile, da so jih očistile. Nasprotno se je dokazalo, da so le otroci iz sirotišnice, ki so dobili v šoli poseben prostor, od drugih dobili uši.

Res ni, da bi bil imel kak dobiček. V resnici so pasivi znašali 220.000 K, aktiva 140.000 K, torej je bilo primanjkljaja 80.000 K. Iz tega pa tudi vsakdo lahko spozna, da je moral misliti na nova sredstva, ne da bi si iz podjetij pridobil bogastva, ampak da bi mogel ohraniti ogroženo sirotišnico.

Rekli so mu: Čevljar, ostani pri svojih kopitih. Rad bi bil to storil, da mu niso izbili iz rok kopit. 1½ milijona kron je pustil v koroški deželi. Da bi mu ne bili nepretrgano z ostudnimi časnikarskimi članki in ustmenim hujskanjem izpodmaknili tal za nabiranje milodarov za sirote, ako bi ga torej bili pustili pri njegovih kopitih, potem ne bi bil zašel na opolzka tla. Ne previden ni bil. Da je bil marljiv, so priznali celo njegovi nasprotniki. Po dnevi se je žrtvoval za otroke, zvečer pa so ga čakale pisarije in molitev. Lastnoročno je odposlal nad 200.000 tiskovin in na leto 3000 do 4000 pisem pisal.

Pri nakupu premogovnika v Sonnerbergu je bil zelo previden. Od severa in juga je poklical strokovnjake, ki so mu zagotavljali rentabiliteto premogovnika. Šele potem se je odločil za nakup spomladi 1906. V Trgu je poklical na posvet strokovnjake v rudarstvu, strokovni stroki itd. Navzočega rudarskega inženirja je vprašal: Povejte mi pri svoji vesti in časti, kdaj bo mogoče, prodati prvi premog. Zagotavljal mi je, da pozimi 1906/07 in sicer vsak dan po pet ali šest

vagonov, če bodo le stroji pravočasno došli. Za prvo leto je bilo proračunjenih 150 vagonov na mesec, drugo leto 300. Po sodbi strokovnjakov bi bilo torej že prvo leto mogoče doseči čisti dobiček 6500 K na mesec. Vse je bilo že v redu, ko se je neki manjši posestnik pritožil. Soditi je, da ni storil tega iz lastnega nagiba. Pritožba je šla na deželno vlado, in upati je bilo na rešitev v 14 dneh. Pretekli pa so meseci, prešla je zima, pomlad, poletje, jesen in še ena zima, a odgovora še ni bilo. Za ves ta izgubljeni čas je pa moral plačevati osobe, ki je bilo brez dela.

Pritiskal je in pritiskal, pa nič ni izdalo. Zaradi tega zavlačevanja je imel eden in pol milijona škode. Prosili so rudarski urad za inženirja, poslal jim je pa pijanca, ko so ga končno morali odpustiti. Končno je poklical strokovnjaka, da preišče premogovnik in ta mu je rekel: „Svetujem Vam, da pokličete s Češkega inženirja, ki nima opraviti s politiko na Koroškem.“ Zanj je bilo nerazumljivo, saj premog ni političen in sirotišnica tudi ni politična. In ko je prišel nov inženir, je pripovedoval, kako so mu hoteli ogreniti življenje. Ko se je ta mož vrnil iz premogovnika v Trg, je rekel: „Ubogi Kayser! Omilujem Vas. Ti, ki so pred menoj delali, so bili blazni ali pa podkupljeni.“ Da podjetje ni uspevalo, ni bil torej kriv sam. Ko je bila otvorena železnica na žico, je na postaji v Treibachu slišal nekega gospoda, ki je rekel sosedu: „Jamčim za to, da mora ta črni pes še poginiti.“ Tako so mu nagajali pri vseh podjetjih. Centralna banka nemških hranilnic mu je že zagotovila posojilo 1½ milijona kron, pa en članek v „Arbeiterwille“ je to preprečil. Obtožnica pravi, da hujskanje po časopisih ni imelo vpliva, da se podjetje akcijske družbe ni posrečilo. To pa ni res. Saj se hujskanje ni začelo še-le julija in avgusta meseca, ampak so bili objavljeni prvi članki meseca aprila in so razburili vse švicarske časopise. Zato se je peljal v Curih in se podal v uredništvo največjega tamošnjega trgovskega lista. Na uredniški mizi je pa videl — „Freie Stimmen“ in „Bauern-Zeitung“. Na vprašanje, kako sta ta lista prišla tja, je dobil odgovor: „Ti so bili sem prinešeni.“ In tako se je zgodilo, da so ga neko nedeljo popoldne ob treh — bil je ravno sejem v Trgu — pri oltarju aretirali, in „črni pes je poginil“.

Zato ni on napravil krive, ne tvrdka Kayser-Palese. Krivo so naredile te tri c. kr. državne oblasti, ki so vzrok, da... Predsednik prekine zaraditega obtoženca.

Glede vložne knjige od Suppanove banke se je Kayser izrazil, da po njegovem prepričanju ne more biti vložna knjiga samo kontokorent, ampak ima realno vrednost, saj ima tudi naslov vložna knjiga kakor druge vložne knjige. Obtoženec je odgovoril na razna od predsednika stavljena vprašanja. Tako je n. pr. rekel, da ni res, da bi bil on duša celega podjetja. Preskrbovati je imel 500 otrok in 50 sester in mu za trgovsko stran ni preostajalo časa. On je skrbel le za denar. Priznal je, da je bilo knjigovodstvo v Treibachu slabo.

Bitka med državnim pravdnikom in Kayserjem.

Državni pravdnik: S kakimi sredstvi ste kupili Hoferjevo posestvo v Trebnju? Kayser: Iz Nemškega od sorodnikov in prijateljev. Sicer je nisem od Bonifacijevega društva kupil, ampak samo prevzel. Bonifacijevo društvo je samo imelo dolga 70.000 K. 26.000 K sem pa dobil od neke stare gospe. Državni pravdnik: Iz posestev ste sprejemali vendar dohodke? Kayser: Naravne pridelke, kakor mleko, surovo maslo, žito, ki sem je dal zmleti. Koliko nese 100 oralov, Vam bo lahko vsak kmet povedal. Državni pravdnik: Dohodki so bili vendar do 80.000 K, pozneje do 100.000 K. Kayser: Obrestovanje je znašalo k večjemu 4000 K. Pomisliti morate, da sem moral plačevati vendar tudi posle! Državni pravdnik: Imeli ste pa vendar mnogo živine? Kayser: Živino sem potreboval. Nekaj sem je zaklal, da sem imel meso za zavod.

Državni pravdnik: Darovi so dohajali vendar v obilni meri. Kayser: Ne vem, kdo Vam je navedel številke, ki so v obtožnici. Priznam, da jih je bilo včasih, kakor za Božič toliko, da sem se rešil nad četrto leto. Potem pa sem tudi po cele mesece prejemal zelo malo in prihajal v največjo stisko. Skrbeti pa nisem imel samo za ljudi, ampak tudi za stavbe, ki so požrle mnogo denarja.

Državni pravdnik: Kako da ste pristopili tvrdki Palese? Kayser: Iskati sem moral viro za dohodke. Državni pravdnik: Vlogo 60.000 kron ste dobili od msgr. Weissu brez intabulacije? Kayser: Kuratorij Centralne blagajne je napravil tozadeven sklep. Državni pravdnik: Kakšne obresti ste morali plačati Weissu? Kayser: Nič več kakor vsak drug dolжник. Državni pravdnik: Ko ste vedeli, da ste imeli pri Centralni blagajni že 2½ milijona kron dolgov, ste si morali biti vendar

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utehajoči, lekajoči in krepčajoči Fellerjev fluid z znakom „Elza-fluid“. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanaesterica za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

v svesti, da tako ne more iti naprej? Kayser: Menil sem vedno, da bo zaslužek pri premogovniku, da ga pa ni bilo, ni naša krivda, kakor sem že dopoldne dokazal. Za Weissa se je šlo tudi za to, ali še naprej pomagati, ali pa izgubiti še to, kar je že dal. Državni pravdnik: Zdi se torej, da je bil Weiss pri tvrdki merodajna oseba? Kayser: Weissa sem spoznal kot boljšega finansijeja kot sem bil sam in sem se mu rad podvrigel. Zategadel pa ne morem reči, da sva bila prijatelja, četudi ni bil moj sovražnik. Tudi tikala se nisva.

Državni pravdnik: Zakaj ste rabili denar od furlanske banke? Kayser: Prvih 200.000 sem investiral v premogovnik. Državni pravdnik: Se Vam ni zdelo nevarno, najeti posojilo proti 7 odstotnemu obrestovanju? Kayser: V tem slučaju ne, saj se najme posojilo tudi proti 10 odstotkom, če je upati na 30 odstotni dobiček.

Državni pravdnik: Kako ste prišli do namere, ustanoviti pivovarno? Kayser: To ni bila moja misel, ampak Palesejeva. Jaz sem bil proti. Izprva se je šlo za nakup male pivovarne, ki je prišla v konkurz. Vsled razmer je pa nastala iz male pivovarne velika. Kljub temu pa bi se bila tovarna rentirala, ako bi ne bili ljudje zoper njo. Na bojkot pa prej niti mislili nismo.

Državni pravdnik: Kdo Vam je vcepil misel na železnico na žico? Kayser: O tem razumete, gospod državni pravdnik, še manj nego jaz. Hoteli smo vendar 20 do 30 vagonov premoga oddajati; to s konji ni mogoče, pač pa se izplača z železnico na žico.

Državni pravdnik: Naslanjam se na strokovno izpoved, v kateri ni potreba o taki železnici omenjena. Kayser: To je trgovsko vprašanje, dotični strokovnjak je bil pa le strokovnjak v rudarstvu. Njemu se gre za to, kako spraviti premog na površje, ne pa kako se ga odpravlja naprej do železnice.

Dr. Mühlbacher: Kakšne poroke ste imeli za vložno knjigo? Kayser: Jožefovo društvo, dr. Kahna in opata Eckerja. Dr. Mühlbacher: Vam je bilo znano, da so denarno močni? Kayser: To še danes menim. Svojo knjigo, ki je imela vrednost, sem zasigural ne samo pri Centralni blagajni in Suppanovi banki, ampak tudi po teh treh porokih. Knjiga je morala biti torej na vsak način varna, in ko sem jo lombardiral, sem bil prepričan, da ljudje gotovo dobijo svoji denar.

Palese zaslišan.

Nikolaj pl. Palese je izpovedal znane reči, kako se je seznanil s Kayserjem. Njegova izpoved se je krila z obtožnico, da se zdi, da se je obtožnica naslanjala na Palesejevo izpoved v predpreiskavi. Glede Suppanove knjižice ni mogel ničesar povedati, glede vložne knjige pri Centralni blagajni je pa trdil, da mu je Kayser rekel, da je v knjižici zaznamovani znesek vložil pri Centralni blagajni. Kayser zanika to in razlaga to iz nesporazumljenja, ker Palese ne govori dobro nemški. Glede konkurza je Palese izjavil, da se še sedaj ne čuti pasivnega. Krive na polomu so v prvi vrsti oblasti z zavlačevanjem. Centralna blagajna je od tvrdke terjala 600.000 kron več, kakor ji je izplačala. Nadaljni vzrok je napačna ureditev podjetja. Knjigovodstvo v Trgu je vodil dobro Kayserjev brat. Na predlog državnega pravdnika se je obravnava prekinila in nastavila na 8. uro v petek jutraj.

V petek je bil zopet zaslišan Palese in je to zaslišanje trajale kakih dve uri. Palese izjavi, da je bil delež na dobičku za Kayserja samo vknjižen, izplačal se mu pa ni. Kayser je tudi preskrbel denar za podjetja, pravega vodstva pri podjetju se pa ni udeleževal. Lesna trgovina je nesla, koliko pa je dal premogovnik, ne more napovedati. Prizna, da se je misel na stavbo pivovarne rodila v njegovi glavi, da pa bi se v normalnih razmerah pivovarna rentirala. Hotel je uspeval slabo. Podjetje se je vzdrževalo z Weissovim denarjem, in ravno dejstvo, da je dajal Weiss denar, dokazuje, da je bil isti tudi prepričan o aktivnosti tvrdke. V finančnih zadevah je bil Weiss vodja. V raznih podjetjih je bilo okrog 30 uradnikov. Sprejemal jih je Palese, odpustil jih je sedem, ker so bili odveč. Koliko pa znaša za vse letna plača, ne more povedati, mogoče 100.000 kron. Kayser se je samo brigal za sirotišnico in za oskrbovanje denarja. Vpis hipotek na brate Kayser in Palese razloži tako, da so bile samo jamščina, ker bi se vendar čisti dobiček razdelil procentualno na deležnike in je bilo le previdno, te opravilne zahteve dokumentarno zasigurati. Nato je **državni pravdnik umaknil to točko.** Palese izjavi, da je podjetje še danes aktivno.

Na Palesejevo izpoved, ki se niso krile s Kayserjevimi, je slednji odgovoril: Strojev ni naročil on, ampak Palese. To se da že iz tega sklepati, da ne bo naročeval on stroj, ker se o njih prav nič ne razume, dočim mora Palese

kot lesni trgovec najbolje vedeti, kakšne parne žage in lokomobili so potrebni. Kayser je končal z besedami: Naredil sem tedaj marsikatero neumnost, kar pa je razumljivo, ker sem bil zadnji čas čisto iz sebe. Morda nisem več pravilno postopal, toda hudobij nisem storil nobenih.

Predsednik k Paleseju: V katerem mesecu so bile izdane menice? Palese: Menda v grudnu 1909. ali prosincu 1910. Kayser: Nekoliko pred mojim potovanjem v London, ki je bilo svedčano 1910. Če potrebuje trgovec denarja, če ima še kredit, potem se vendar ne more trditi, da gre navzdol, da je pasiven. Tudi mi nismo bili pasivni, saj so posojilom odgovarjale vrednote.

Zaslišanje prič.

Zaslišan je bil najprej beneški odvetnik dr. Giovanni Zanetti, ki je posredoval za tvrdko Palese-Kayser pri Banca popolare posojilo 300.000 K. Kayser je pokazal kot varščino vložno knjigo Suppanove banke, ki je bila narejena na ime Centralne blagajne. Banka je dala posojilo s pogojem, da se je vložna knjižica prepisala na Kayserjevo ime, kar se je tudi zgodilo pri Centralni blagajni v Celovcu. Če bi bil priča vedel, da knjižica ne izkazuje vloge v gotovini, ne bi bil posredoval za posojilo.

Priča Schileo, ravnatelj v Conegliano, izpove v istem zmislu kakor dr. Zanetti. Priča Jožef Maurich, lesni trgovec v Benetkah, prej prokurist tvrdke Kayser-Palese v Benetkah, se ne spominja, ali je nasproti njemu govoril Kayser o vlogi v gotovini ali o vložni knjižici, zdi se mu pa poslednje. Menil je pa, da je Kayser pri Centralni blagajni vložil denar, ali vprašati se ni upal. Izpoved priče o ustanovitvi akcijske družbe za premogovnik se povečini krije z obtožnico.

Trgovec Rauch iz Čurha izpove, da je bila sodba inženirjev Kubiasch in Lidl o rentabiliteti premogovnika v Sonnberg zelo ugodna in od švicarskega inženirja Bühlerja pregledana. Ko je bil Kayser v stiski, je prišel po posojilo v Čurh, predložil vložno knjižico, ki je izkazovala vlogo 350.000 K, in sicer kakor da bi bila vloga iz l. 1909. Z obresti je narasla vloga do konca leta torej na 361.000 K. Kayser je zatrjeval, da ta vloga predstavlja fond v prid zavodom v Trgu, da je prisiljen, poslužiti se knjižice, da dobi denar, ki ga od Centralne blagajne ne more dobiti, ker je knjižica vinkulirana. Res je imela knjižica vinkulacijo, da se svota ne sme vzdigniti do 31. grudna 1910. Kapitalist je na knjižico posodil 300.000 frankov, ko je Weiss izjavil, da bo 31. grudna 1910 izplačal knjižico. Ko je rok za vračilo posojila potekel, se je peljal priča v Celovec in našel, da na knjižico ni bilo realne vloge. Priznan strokovnjak Bühler je cenil vrednost premogovnika s Sonnbergu na 13 milijonov kron. Knjižica je bila na vsak način nepravilna in s trgovskega stališča nerazumljiva. O Kayserju je dobil utis, da živi zmerno in da, če ni kaj prav storil, ni storil tega zavoljo sebe, ampak v interesu sirotišnic.

Pismo msgr. Weissa.

Od mnogoštevilnih drugih prič omenimo brata pobeglega g. msgr. Weissa, vsenčuliškega profesorja dr. Karola Weissa; priča prebere pismo svojega brata msgr. Weissa, ki pa je brez podpisa. V tem pismu Weiss zatrjuje, da je naredil Kayser načrt, fingirati vložno knjigo (narediti knjigo, ki ne izkazuje resnične, dejanske vloge). Weiss je odklonil ta načrt, a Kayser in njegov brat sta ga nadlegovala celi dveri, da se jima ni mogel več ustavljati. Ker je bil Weiss po ovinkih ujet, se je enkrat tako razjezil, da je vrgel denar Paleseju v glavo. Kayser je s svojo neodkritosrčnostjo preslepil Weissa, ki je resnico zvedel prepozno, ko ni mogel več pomagati. „Kayserju sem obljubil“, piše Weiss, „vse odpustiti, če ravno me je ob vse spravil, da sem slabši kot berač, kot zasledovana zver, brez dobrega imena. Tisoč solz sem prelil, kakor tudi to pismo pišem s solzami in z veliko srčno žalostjo. To trpljenje smatram za božjo voljo. Kolikokrat sem Kayserja svaril, prosil, krčgal, toda nič ni pomagalo. Če bi za vsako solzo, ki sem jo otedaj prelil, dobil eno krono, bi bilo vse poplačano. Sicer, delajte, kakor spoznate za dobro; saj meni najmanj pristojna, dajati vam nauke. Pri Centralni blagajni je vse natančno vknjiženo.“ Dr. Karl Weiss izpove, da so njegovega vseskozi poštenega in nič slabega slutečega brata ogoljufali, preslepili, in ko je bil ujet, je bil v strašnem položaju, ker so mu vedno trobili na useša: „Konkurz moramo napovedati, če ne dobimo do jutri toliko in toliko denarja. Zato njegovemu bratu ni preostajalo drugega, kakor ali prikrbeti nove svote denarja ali pa izgubiti vse.“ Izmed drugih izpoved je bila točna in važna izpoved sedanjega pravnega zastopnika Centralne blagajne, g. dr. Brejca, ki je izjavil, da more le toliko povedati v javnosti, v kolikor ne bo škodoval saniranju Centralne blagajne.

Usakdo ki boleha na želodcu

zahteval naj bi odločno da se pripravljajo njegova jedila le z

jedilno mastjo

Ceres

ker ta je po preiskavi dunajskega vseeučilišča izredno lahko prebavna.

Glede sanacije je izjavil, da je treba postopati z veliko previdnostjo. Kolikor je imel priloženost, je spoznal najboljšo voljo, sanirati posojilnice, ki so pri Centralni blagajni, tako da se istim ni treba bati izgube. Drugače je z drugimi poroki. Spörri je proti Centralni blagajni že vložil tožbo in v prvi instanci prodr. (Zahteva 286.500 kron). Banca popolare zahteva 365.000 lir. Potem je še furlanska banka in tancenberški opat (200.000 K). Sanacija pri teh zasebnih upnikih je dvomljiva, pa ne izključena; fonda za to zaenkrat še ni. Po „Länderbank“ je bilo 1½ milijona kron na podlagi garancij duhovnikov preskrbljenih in pol milijona že izplačanih. 416.000 kron se pa izplača v teh dneh. Nadaljnega jamstva se bo še skušalo dobiti. Centralna blagajna ima pri konkurzu Kayser-Palese 3.500.000 K zahtevati. O Suppanovih vložnih knjižicah se je izrazil, da imajo brez dvoma realno vrednost.

Obsodba.

Obravnava, ki se je začela, v četrtek prejšnji teden, je trajala do zadnjega torka ponoči. Govori zastopnikov so trajali dve uri, Kayser sam se je zagovarjal le nekaj minut. Ob velikem navalu občinstva se je ob polenajstih ponoči končala obravnava z obsodbo Kayserja in Paleseja. Soglasno so potrdili porotniki vprašanja o goljufiji in kridi. Kayser je bil obsojen na dve leti težke ječe, poostrene z enkratnim postom na mesec, Palese pa na šest tednov ostrega zapora, poostrenega z enkratnim postom na teden.

Dnevne novice in dopisi.

Kako se počuti knez in škof dr. Kaltner na Koroškem. V solnograški stolni cerkvi je posvetil 19. t. m. kardinal nadškof dr. Katschthaler ob asistenci kneza in škofa krškega dr. Kaltnerja in škofa dr. Hittmayra iz Linca pomožnega škofa solnograškega dr. Ignacija Riederja. Po cerkveni slovesnosti se je vršil pri kardinalu slavnosten banket, pri katerem je govoril po poročilu „Kärntner Tagblatt“ knez in škof dr. Kaltner sledečo napitnico: „Današnji dan povzdiguje zopet moje srce. Nj. eminenca je od stvarjenja sveta sem najprej naredil prvega Pongavca za škofa. In danes drugega, danes, ko pišemo zopet 19. t. m. Štirikrat se je luna izpremenila, odkar sem odhajal čez Mirabellni trg in mi je pel v slovo zvon pri sv. Andreju. Kaj vse se je tedaj in otedaj dogajalo v moji notranjščini: mnogi lahko slutijo, toda nihče ne more razumeti, kakor jaz sam. Sicer

sem postal na Koroškem dober znanec. Z gospodom deželnim predsednikom sem v dobrih odnosih, imam zvezo z gospodom deželnim glavarjem in tudi tovarišem gospoda župana pl. Metnitza sem dobro znan; celo s celovškimi meščani nisem tako slabo znan. Vse to me vendar tolaži. Dobri Celovčani mi pa ne bodo zamerili, če priznam, da svojega srca še vedno nisem prenesel čez Ture; zakaj visi in biva še vedno v Solnogradu. In ta lep, Vam in meni tako ljubi Solnograd naj sedaj živi! Iz tega se da sklepati, da se prevzvišeni zlasti z ozirom na duhovščino in katoliško ljudstvo ne počuti ravno najbolje, a vendar še stokrat boljše, kakor — katoliški Slovenci!

Promoviran je bil 21. t. m. na češki univerzi v Pragi g. Rudolf Ravnik za doktorja prava.

Velik uspeh slovenskega šahista dr. Vidmarja. Pri mednarodni šahovski tekmi v San Sebastianu na Španskem je dobil z Rusom Rubinsteinom drugo (3500 fr.) in tretje (2000 fr.) darilo Slovenec dr. Milan Vidmar. Pri tekmi so bili najboljši svetovnoznani šahovski mojstri in imenujejo zaraditega listi Vidmarjev uspeh presenetljiv.

Pisatelju „Narod. katastra Koroške“ v odgovor. G. Ante Beg je v zagovor svojega „Narodnega katastra Koroške“ odgovoril na mojo tozadevno kritiko v „Miru“ v „Slov. Narodu“. Reči smem, da njegov odgovor krepko potrjuje mojo kritiko, ker g. Beg priznava, da ni posebno informiran o koroških razmerah, kar je vendar prvi pogoj, če hoče kdo sestaviti narodni kataster, ki mora biti vendar vse drugače temeljito sestavljen kakor kak referat. G. Beg piše, da kataster res ni pisan za urednika „Mira“ in tajnika polit. društva, ki bi moral razmere v deželi bolje poznati in da bi jaz moral pokazati svojo spretnost, sicer bo moral smatrati mojo kritiko za Kolumbovo jajce. Z mirno vestjo smem trditi, da koroške razmere v resnici tudi bolje poznam kakor g. Beg, in če nisem bil tako nepreviden kakor g. Beg in nisem nosil na javni trg svojih tozadevnih spisov, še g. Beg ne sme sklepati, da politično društvo nima boljših „katastrov“ kakor je njegov. Sicer mi je pa njegova logika glede opravičenosti kritike čisto nova. V svoji kritiki nikakor nisem zanikal bojazni, da bi bilo neprevidno izdajati take katastrofe, češ, da so nasprotniki o slovenskih organizacijah itak bolje poučeni, ampak sem le rekel, da le kataster g. Bega ravno vsled površnosti ni nevaren. Če se g. Beg pritožuje, da ni dobil od mene potrebnih informacij za svoj referat, mu povem, da sem ravnal res previdno, pa tudi popolnoma prav. G. Begovi politični somišljeniki so me namreč izučili, da mora biti pri njih človek zelo previden in sicer iz „čistega rodoljublja“.

Na razne podrobnosti v kritiki ne bom odgovarjal, ker jih vzdržujem v popolnem obsegu in ker jih g. Beg ni ovrge, ampak se glede njih le opravičuje. Omeniti pa moram, da mi je čisto novo in najbrž vsem Korošcem, da bi bil g. dr. Brejca kdaj odbornik ali pa zaupnik C. M. Dr. To je le g. dr. Müller! Zdaj kot prej pozivam g. Bega, da naj objavi dotično pismo g. Brejca C. M. družbi. Če je družba dala g. Begu dotično pismo na razpolago za napad na g. dr. Brejca, potem mu bo dala tudi pismo na razpolago za natis. Sicer razumem, zakaj liberalci venomer in pavšalno napadajo g. dr. Brejca, kakor je zopet storil v svojem odgovoru g. Beg, ko mu očita pavovo perje z ozirom na zmago pri upravnem sodišču. Resnica je in ostane, da je prišlo koroško šolsko vprašanje v pravi tir še-le po Slovenskem šolskem društvu in da je vse tozadevne pritožbe

dosedaj izdelal g. dr. Brejca. To je pribito, ali je g. Begu prav ali ne! Če končno meni g. Beg, da je bila moja kritika še prekratka, izjavljam, da sem mu še vedno na razpolago. Fr. Smodej.

Slovenski mladeniči! Dnevi vojaškega nabora so tu. Nemčurji in liberalci bodo vpili in se pretepali, vsi pijani, za kar pa ne bodo imeli drugega kot glavobol prihodnjega dne. Mi slovenski mladeniči pa bodimo pametni in ne mečimo denarja v žrelo nemčurskih gostilničarjev! Darujmo ta dan namesto pijančevanja „Slovenski Straži“ vsak po svoji moči. Pošljimo pa denar naravnost na uredništvo „Mira“, da nam bo potem „Mir“ poročal, kateri in koliko je pomagal povijati šopek, ki ga pošljejo „Slovenski Straži“ od nabora **koroški mladeniči.**

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je razdelilo letos že vsa do sedaj došla darila svojih dobrotnikov, tako, da je bilo primorano v tekočem mesecu vsem prosilcem podpore znižati, mnogim pa celo odbiti. Prihodnji mesec pa društvo sploh ne bo moglo deliti nobenih podpor, ako društvo ne ostanejo zvesti stari dobrotniki in ne pridejo tudi novi darovalci na pomoč. Uspešno delovanje društva se razvija iz tega, da je v zadnjih petih mesecih razdelilo med zares potrebne in pridne dijake nad 5000 kron; sedaj pa žalibog ne more svoje naloge dalje vršiti brez pomoči slovenskega občinstva. — Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident juž. žel. v p. Dunaj III. Reissnerstrasse 27.

Umrl je v Mariboru Franc Roth sen., posestnik štajerske vinske kleti v Celovcu, star 74 let. 17. t. m. so mrljica prepeljali v Celovec in ga pokopali v Št. Rupertu. Rajni je bil slovenskega pokolenja, je s slovenskimi gosti še rad rekel kako domačo in je bil priljubljen zaradi svoje šaljivosti. Naj počiva v miru!

Ponesrečil se je v tovarni v Borovljah delavec Janez Weinsack. Stroj mu je zlomil roko in nogo. Prepeljali so ga v celovško bolnišnico.

Izpred porotnega sodišča. 15. t. m. se je zagovarjal pred celovško poroto 36 let stari Lovro Sestritschnig, pristojen v Libuče, zaradi hudo delstva uboja. 12. svečana se je sprl v gostilni Janeza Glinik p. d. pri Ciglerju v Spod. Libučah s posestnikom Jožefom Visočnikom p. d. Muhovarjem. Zabodel je Muhovarja v levo stran prsi in mu zadal na desni roki dve rani, da je zabodeni v nekaj minutah izdihnil. Zagovarjal se je, da je bil popolnoma pijan, česar pa priče razven njegove sestre niso potrdile. Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe z enodnevnim postom v mesecu in temnico 12. svečana 1912.

Slov. kat. akad. tehn. društvo „Zarja“ si je izvolilo za letni tečaj 1911 sledeči odbor: iur. Anton Ogrizek, predsednik; iur. Anton Kodre, podpredsednik; iur. Joško Šenk, tajnik; iur. Jakob Hodžar, blagajnik; phil. Josip Gombotz, knjižničar; iur. Vekoslav Remec, gospodar; iur. Pavel Rupnik, odborniški namestnik.

Slov. kat. akad. društvo „Dan“ v Pragi je izvolilo na IV. rednem občnem zboru. 14. t. m., sledeči odbor za letni tečaj 1910/1911: Predsednik: Josip Dular, stud. iur.; podpredsednik: Pavel Cvenkel, stud. iur.; tajnik: Anton Rebol, stud. iur.; blagajnik: Franc Strižič, stud. iur.; knjižničar: Anton Leskovec; gospodar: Ljudevit Koser, stud. iur.

Od katoliške vere je odpadel 16letni kon-tarist Viljem Apschner iz Celovca.

Grozen samomor. Žena ravnateljke žrelskega umetnega mlina, gospa Bogensberger, se je zaprla v podstrešno sobo, polila si obleko s špiritom in jo zažgala. Ko so jo našli, so bili posamezni deli njenega telesa čisto opečeni. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico v Celovec, kjer je, previdena s sv. zakramenti, umrla 17. t. m.

Samomor. V sredo, 22. t. m., proti 6. uri zjutraj se je v Št. Rupertu pri Celovcu zastrupil, baje s ciankalijem, zlatar Rudolf Maas. Nesrečnej zapišča pet nedoraslih otrok.

Ustrelil se je na Jožefovo s slepo patrono v trebnih prostak Winkler od domobranskega pešpolka št. 4 in se je hudo ranil.

Zoper narodno pristranost vojaških krogov sta nastopila v državnem zboru v svojih govorih gg. poslanca Jarc in Gostinčar, ki sta odločno protestirala in grajala, da se vojaštvo izrablja pristransko v narodne prireditve, kakor se je dogajalo v Celovcu.

Grabštanj. (Dve nesreči.) Ponesrečila sta se tukaj minoli teden Valentin Novak iz Kazaz, nazadnje hlapec pri Lojkeju v Velikovcu, in Matej Sorza iz Št. Petra na Vašinjah, nazadnje delavec pri Kristofu na Bregu. Prvi se je ponoči s konji vozil iz Celovca; drugi dan so ga našli pod prevrnjenim vozom mrtvega, ležečega v novo padlem snegu. Drugi je zabredel ponoči na železniški tir, nakar v istem trenutku pridrdra iz Maribora

vozeči tovarni vlak, ga zadene in s pobito glavo vrže raz tir. Oba sta bila pokopana na tukajšnjem pokopališču. N. v m. p.!

Velikovec. (Schumy razkrinkan.) Gospod Schumy nam je poslal sledeč popravek, ki ga objavljamo, ker je spisan naravnost v klasični slovenščini:

Sklicujoč se na § 19 društvenega zakona zahtevam z ozirom na notico v „Miru“ stev. 10 t. l. „Schumy razkrinkan“ objav sledečega popravka v eni prihodnjih števil Vasega časopisa:

1. Ni res, dam sem s slovenskim denarjem študiraj, res je temveč da od slovencev nobenega vinarja nisem sprejel.

2. Ni res da sem velikemu kapitalizmu udinjan, res je, da sem vsoli zoper veliki kapitalizem nastopoval in da sem tudi pri zborovanju dne 3. marza v Velikovcu priporočeval zoper velike pivovarnarske kapitaliste nastopati.

Velikovec dne 14. marza 1911.

Vinzenz Schumy.

Ta popravek seveda prav nič ne drži. Seveda Slovenci nismo dali Schumyju denar za študije, toda Slovenci smo pri ministrstvu dosegli podporo, da je Schumy mogel dobiti sedanje svoje mesto. Seveda nismo se potegovali pri ministrstvu zato, da bi izprošeno mesto zasedel kak nemčur, ki bi ril proti Slovincem in se udinjal nemškimi nacionalcem. Kar je sicer očital „Mir“ g. Schumyju, to potrjujejo tudi „Freie Stimmen“. Poleg tega pa še povejo, da je Schumy zato ves vnet, da gostilničarji ustanovijo med seboj drugo kot protiutež zoper kartel pivovarnarjev. Kaj bi pomagala taka zadruga gostilničarjem, ako nimajo lastne pivovarne in so tako primorani jemati pivo od karteliranih pivovarn? Kartel ve, da gostilničar mora imeti pivo in ve tudi, da ga nikjer drugje ne more dobiti, kakor samo od karteliranih. Na ta način še vedno kartel ostane gospodar, gostilničar pa od njega odvisen. G. Schumy, ta vaša modrost stoji na lončenih nogah. Brez konkurence bodo kozumenti kmetje in obrtniki še vedno morali piti drago kartelirano pivo. Proč s kartelom, in konzumenti bodo imeli dobiček. G. Schumy, delajte na odpravo kartelov in ljudstvu bo pomagano! Če ni res, kar je trdil „Mir“, pa pošljite popravek tudi štimeam!

Črna. (Delavskega zborovanja), ki se je vršilo zadnje nedeljo, se je udeležilo veliko število delavcev. Gosp. urednik Krhne je razložil najprej, kaj je delavsko vprašanje in kakšen je njegov obseg. Tega vprašanja sta se oprijeli dve stranki: Krščanska in socialdemokratska. Potem je govornik povedal, kako si prizadeva ena in druga rešiti delavstvo bede in zaslužnja. Ovrgele je tudi različne ugovore, s katerimi ugovarjajo rdečkarji krščanskim socialcem.

Črna. (Ljudsko štetje) sta v naši občini izvršila dva uradnika okrajnega glavarstva. Po posameznih krajih so naštel: Javorje 701 Slovencev, 12 Nemcev; Črna (vas) 434 Slovencev, 164 (!) Nemcev; Pristava 205 Slovencev, 10 Nemcev; Ludranški vrh 212 Slovencev, 2 Nemca; Bistra 160 Slovencev, 8 Nemcev; Jazbina 84 Slovencev, 6 Nemcev; Topla 78 Slovencev, 1 Nemec. Vseh skupaj 2096 ljudi; 1874 Slovencev in 203 Nemcev. Vsak poznavalec Črne se bode začudeno vprašal, odkod toliko Nemcev, katerih pri nas, izvzemši par priseljencev, sploh ni. In prav! V resnici Nemcev še sto ni, drugi so se pa za Nemce vpisali (čeprav govorijo doma samo slovensko) radi tega, ker hočejo biti „nobel“. Kaj pa če bi postali Slovenci enkrat toliko „nobel“, da bi se tistih, ki se svojega materinega jezika sramujejo, začeli izogibati?

Črna. (Pridi, zlati čas svobode!) Po svobodi (frajhajt) zdihuje eden izmed naših rdečkarjev (kateri so pa namazani tudi z drugimi barvami, kakor je nekdo v predzadnji „Mirovi“ številki prav dobro povedal), ki sliši na ime Kumer Rok. Takoj, ko se bode „frajhajt“ razglasila, bo šel naš Rok najprej na „ta črne“. Ali imaš že nož nabrušen? Prizanesi nam sodelavcem vsaj do tistega časa in nas ne nadleguj vedno! Svetujemo ti pa, da devaš do tedaj vsak dan obladke iz „Štajerca“ in „Rdečega Praporja“ na glavo. To bo pomirilo kri!

Dobrlavas. (Semenj) na dan sv. Jožefa, ki se vsako leto tukaj obhaja, se je prav dobro obnesel. Lepo vreme, mnogo prodajalcev in mnogo kupcev! Le škoda, da so bili zaradi zadnjega snega slabi poti, sicer bi udeležba bila še mnogo-brojnejša. Pa, ker taki dnevi po navadi ne minejo, da bi se ne napravil prej tudi globok poklon pred slavnim gospodom alkoholom, tudi pri nas to ni moglo izostati. Pitje, pijančevanje, posedanje po gostilnah do najpoznejših ur, kot lepo domišljevano petje iz hripavih grl, vpitje na vseh koncih in krajih in končno še pretep, da mora posredovati orožništvo, to so cvetke na slavoloku, skozi katerega je šel ta dan gospod alkohol, pd.

„žganje“ imenovan. Ni škoda mladih fantov, ki svoja najlepša leta tako prežive! Ta pot ne pelje k sreči, ta pot pelje že v tem življenju v pogubljenje, dušno in telesno. Zato boj alkoholu! Čast pa fantom našega slov. kat. izobraževalnega društva, ki so tudi na ta dan pokazali zvestobo društvenim načelom in se niso vdali nezmernostim tega dneva. Zato naj v društvo vstopi vsak, kdor hoče biti njim enak!

Grabštanj. (Smrtna kosa.) V nedeljo, 19. t. m. je umrla vzgledna krščanska žena, Marjeta Blatnik, roj. Mucl, p.d. Klamfarca, kajznica na Rutah in šivilja, v 41. letu svoje starosti. Dala je življenje malemu otročičku, med tem pa izgubila svoje. Zapustila je pet malih, nepreskrbljenih otrok, najstarejši je star šele 11 let. Bila je v življenju pravi vzor potrpežljivosti, pobožnega in tihega značaja, ljubljena in spoštovana od vseh, ki so jo poznali, kar je pričal tudi njen pogreb v torek 21. t. m., kojega se je udeležilo nenavadno veliko ljudstva. Bog naj tolaži zapuščena moža in male otročičke. Njej pa daj večni mir in pokoj!

Kotmaravas. (Vlom.) V našem kraju so se to zimo pogostoma dogajali vlomi. Dne 13. t. m. po noči so vlomili tatovi v Kaplanovo mesnico, ukradli so precej mesa in nekaj denarja; v mesnici je bilo tudi nekaj sodov piva. Mislili so, ko bomo meso jedli, bomo tudi žejni, zato so vzeli s seboj tudi kar dva soda. Tatov še niso izsledili.

Iz Sel nad Borovljami. (Slavna slovenska zmaga.) Dan 18. t. m. ostane zopet z zlatimi črkami zapisan v zgodovini naše obmejne trdnjave. Ta dan namreč se je ob navzočnosti vladnega komisarja vršila ponovna volitev župana. Izvoljen je zopet županom, to pot z 8 glasovi večine, neustrašeni, narodno zavedni kmet Florijan Olip, p. d. Uznik. Že lansko leto je bil taisti izvoljen s 7 glasovi, toda volitev ni bila potrjena, ker so nasprotniki ugovarjali pri vseh mogočih inštancah. Mislili so namreč, da se jim bode v tem času posrečilo enega ali še več naših odborikov pridobiti za sebe. Toda žalostno so pogoreli — ker ne le, da se nobeden slovenskih odborikov ni dal omajati, ampak se je njihovo častno število še pomnožilo, tako da je pri sedanjih volitvah iznašala večina osem glasov. Selani so bili in ostanejo trdni narodni možje — kakor skala, ki jih obdaja. Novemu županu najsrčneje čestitamo!

Iz Sel nad Borovljami. (Volitev šolskega odbora.) Ko je bil izvoljen župan, se je vršila obenem volitev šolskega odbora. V odbor so izvoljeni našinci: veleč. g. župnik Linasi, Mihael Oraže, p. d. Spodnji Jug, France Kelih, p. d. Meležnik, Filip Uznik, p. d. Lukan, in eden nasprotnikov: Simon Gregorič, p. d. Hlipovčnik. Večina je torej naša. Ta zmaga je povzročila silno navdušenje med celim prebivalstvom, ki se je že naveličalo neznosnih šolskih razmer. Dozdaj je namreč vse delo krajnega šolskega sveta opravljal administrator v osebi tujca, gozdarja Bude, kateri je z našim denarjem gospodaril po želji učitelja Ottowitza. Sedaj je temu enkrat konec in prav je tako! Samoobsebi je umevno, da ta izid volitev ni nič kaj po godu učitelju Ottowitzu, ki je že z orlovim očesom risal, seveda v zraku, načrte za vsenemški planinski hotel v Selah, zdaj pa vidi, da se je vse njegovo delo izpremenilo v prazen nič. Zdaj na razvalinah svoje bankerotne stranke lahko premišljuje minljivost vsega posvetnega.

Prevalje. Mesečno zborovanje del. društva se je v nedeljo 19. t. m. obneslo prav dobro. Govoril je to pot društveni predsednik Juri Kogelnik nad poldrugo uro, in sicer o delavskem tečaju v Ljubljani, ki se je vršil od 5. do 12. t. m. in kojega se je govornik udeležil. Občudovali smo govornikovo lepo slovenščino, njegov neustrašeni nastop in pa njegove imenitne misli, ki jih je razvijal. Videli smo, da se je naš vrli Kogelnik bogato duševno okoristil med delavnimi slovenskimi organizatorji v Ljubljani.

Prevalje. Naši fantje se pripravljajo za lepo narodno igro „Divji lovec“. To bo zopet nekaj lepega! Tako velika igra se v Prevaljah še ni igrala. Priredila se bo skoro gotovo na Velikonočni ponedeljek.

Prevalje. (Kmetijska podružnica,) koje načelnik je Pristov, je imela občni zbor ali kaj pred nedavnim. Najbrž so sklenili, spati naprej kakor dozdaj. Podružnica dosedaj ni mnogo veljala. Niti toliko ne zmora, da bi naročila umetnega gnoja; če ga kdo želi, si ga mora dobiti potom podružnice v Št. Danijelu. Tako skrbi Pristov za kmete.

Prevalje. (Pristov potegnjen.) Ker je prišel h komisiji za ogledovanje župnijskega poslopja tudi neki stavbeni svetovalec, ki se piše Bischof — menil je župan Pristov, da pride v Prevalje sam prevzvišeni g. knezoškof. In s kakim veseljem je to že pravil ljudem: „G. knezo-

škof pridejo — kaplan Štritof pa še nič ne vedo o tem; jaz pa že vem!“ In kakor je uradno poročal na župnijski urad, je bil občinski odbor že pripravljen (gerüstet), da sprejme prevz. gosp. knezoškofa. Pa niso prišli škof iz Celovca, ampak le Bischof iz Velikovca!

Možica. Dne 12. t. m. je imelo naše izobraževalno društvo svoje zborovanje, na katerem je govoril č. g. Fr. Vastel, kaplan prevaljski, o potrebi izobrazbe, s katero postanemo kos vsem nasprotnikom, tudi socijem. Za zabavo je skrbel domači moški zbor, ki je prav izborno popeval. Iskrena hvala osobito g. govorniku za njegov navdušeni govor!

Spodnji Dravberg. (Konkurz.) Pred kratkim je g. Minebek, kakor smo naznanili, kupil od g. Al. Mohrenschildta Landsmanovo posestvo v Rabštanju. Sedaj je Minebek, ki ima v Vuhredu tovarno za cikorijsko, naznanil konkurz. Dolgovi so baje zelo veliki. — G. Jos. Pogorelec, trgovec tu, se je s svojimi upniki poravnal in zopet otvoril svojo trgovino.

Iz Borovelj smo prejeli od g. župnika Klemenčiča dopis, v katerem nas prosi z ozirom na zadnji dopis g. kaplana Katnika iz Borovelj v „Miru“, da objavimo njegovo izjavo: Da gospod župnik Klemenčič nikoli ni iskal pomoči pri županu in se tudi nikoli ni zatekal pod okrilje nemškutarske in svobodomiselne stranke, da z vpeljevanjem nemške pridige ni bil v nobeni dotiki, o tej zadevi sploh ničesar vedel ni in se mu tozadevno od nobene strani ničesar ni naznanilo.

Apače. (Pogreb nadebudnega mladeniča.) Tužno in žalostno vest so nam oznanjali apaški zvonovi, da je preminul 15. t. m. občespoštovani in priljubljeni mladenič v cvetu svoje nadebudne mladosti. Srce se je krčilo žalosti, ko smo slišali, da Jagovčev Luka ni več med živimi. Bolehal je že od vseh svetih na pljučnici, katera ga je položila v prerani grob. V petek, 17. t. m. je bil pogreb, kateri je jasno pokazal, kako dobrega in pridnega mladeniča smo z njim izgubili. Prišlo je iz Sel, Šmarjete in Apač navzlic slabim potem toliko ljudstva, da se morda nikdar toliko. Posebno moram omeniti, da so izkazali č. g. župnik Linasi iz Sel in pevci iz Šmarjete vzornemu mladeniču zadnjo čast, katero je tudi zaslužil. Na domu so mu zapeli pevci krasno Gregorčičevo žalostinko: „Ob mrtvaškem sprevodu“, nakar se je pomikal sprevod pod vodstvom č. g. Linasija na pokopališče v Apače. Od grobu so se č. g. župnik, poprejšnji g. provizor v Apačah, v ganljivih besedah spominjali rajnega kot blagega, ljubeznivega in tudi krepkega značaja ter se z v srce segajočimi besedami poslavljali od njega. Vse je glasno ihtelo in ko so mu še pevci prekrasno zapeli v slovo nagrobno: „O kako grenak...“, tedaj se je porosilo vsako oko z bridkimi solzami. Umrl si nam, ni Te več med nami, toda spomin na Te bo trajen v naših srcih. Bridko smo občutili, da smo izgubili dobrega in pridnega mladeniča, kremenitega značaja, ki se nikdar ni sramoval svojega krščanskega prepričanja. In zato žalujemo za Teboj. A tudi mati Slovenija žaluje za svojim zvestim sinom, kateri ji je bil vdan z dušo in telesom. Zaveden Slovenec kakor sploh cela Jagovčeva rodbina, je bil neumoren agitator za dobro stvar, odločen in vnet za resnico in pravico slovenskega naroda. Zato spavaj v miru in uživaj božje plačilo, nam pa bodi v zgled in bodrilo!

Dobrlavas. (Naši nasprotniki.) Pred dvema mesecema se je predzrnil nek dopisnik iz Dobrlvasi napasti tukajšnje izobraževalno društvo v luteranskih listih „Freie Stimmen“ in „Bauernzeitung“, češ, da sklicuje tajna zborovanja in hujska proti Nemcem, kar seveda ni res in je bilo že v „Miru“ ovrženo, ker so vendar vsa društvena zborovanja v „Miru“ naznanjena in se jih sme udeležiti vsak, komur je za pouk in pošteno zabavo, bodisi našinec ali nasprotnik. Zdaj pa povem dotičnemu dopisniku: „Kakor človek sam dela, tako misli in piše o drugih“. Očitno je izobraževalnemu društvu, da prireja tajna zborovanja, pa je ravno nasprotno res! V naši, popolnoma slovenski dobrolski župniji smo tako srečni, da imamo kar 3, reci tri, podružnice nemškega „Schulvereina“, povrh pa še eno podružnico „Südmarke“. Poglejmo, v katerih vaseh se skrivajo ta hujskaška društva? V Dobrlvasi ena podružnica „Schulvereina“ in ena „Südmarke“, v Sinčevsi in v Lovankah po ena Schulvereinova. Tako torej v eni sami slovenski župniji, oziroma občini, živi kar štiri nemških napadalnih društev. Kaj pa bi rekli Nemci, če bi bili Slovenci tako predrzni in bi šli ustanavljati v nemški del Koroške, recimo na pr. v Št. Vid ali Volšperk podružnice „Slov. Straže“. To bi nastal vik in krik po nemškem časopisju. Nemcem pa je seveda vse prosto. Kdo torej hujska? Zdaj pa pride poglobitno: Vse štiri podružnice pa tako skrivajo, da pri nas nikoli ni duha ne sluha o kakem shodu ali občnem zboru in izvemo to

Mlade matere

Pristna le s to znamko — z riblčem — kot z jamstvenim znakom Scott-ovega ravnanja.

bi se morale ozirati na tako izborno krepilno sredstvo, kakor je Scott-ova emulzija. Z večjo učinkujočo močjo, kot jo ima navadno ribje olje, je s Scott-ovo emulzijo združen prijeten smetanast okus in zelo lahka prebavnost, ki vas bode prijetno iznenadila in zadovoljila. Otroku se enako koristi in babice priporočajo

SCOTT-ova EMULZIJO

najtopleje mladi materi vsak čas bodisi pred ali po porodu.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

še iz listov po shodih. Zdaj pa vprašam: Gospodje, zakaj pa vse tako skrivate, če imata „Schulverein“ in „Südmarka“ med Slovenci res tako poštene namene, kakor se večkrat trdi, potem se ni treba koga bati? Ti društvi sta nemški bojni društvi in „Südmarka“ vrhutega še protestantovska. Ker pri nas ni protestantov, podpirajo in delujejo katoliški Slovenci za luteranska, nemška, napadalna bojna društva. Poglejmo, kaj pravi nemški učenjak Bartels o takih ljudeh: „Ein geborener Slave, der für deutsche Art und Sitte wirkt, ist in meinen Augen ein Lump, denn er hat seiner natürlichen Bestimmung nach für Art und Sitte seines Volkes zu wirken und nicht für die eines fremden“. Tako sodbo in pohvalo imate torej pričakovati od poštenih Nemcev za svoje protinardno delo. Da ima „Südmarka“, katero vi zaslepljenci podpirate, tudi protikatoliški namen, kaže posebno javno na Štajerskem, kjer kupuje v Št. Ilju, pa tudi drugod, slovenska posestva in tam naseljuje zagrizene nemške protestante iz „blaženega rajha“. In s kakšnim nasiljem to delo izvršuje, kaže posebno en slučaj iz Št. Ilje, kjer so prihrumeli Nemci ponoči kakor cestni roparji k nekemu zavednemu Slovincu s klicem: Grund oder Leben (posestvo ali življenje). Iz tega mora vsak jasno spoznati, v kako žalostnem položaju se nahajajo šentiljski Slovenci; to je res pasje življenje med tako podivjanimi ljudmi in tega ste sokrivi vi, ki se štejete še tudi med kristjane, hodite v cerkev, molite, greste še k sv. spovedi, zunaj v javnem življenju pa eni vedoma, drugi nevede podpirate protestantizem in nasprotujete katoliški cerkvi, zraven pa pomagajte svojim rodnim bratom do tako žalostnega življenja. Pa še več, koliko slovenskih občin sta že spravili društvi „Schulverein“ in „Südmarka“ v nemške, oziroma nemčurske kremplje! Kdo more popisati, koliko gorja in sovraštva je zasejal že šulferajn med Slovence s svojimi nemškimi šolami in s hujskanjem nemškutarskih učiteljev proti Slovincem. In vse to imate na svoji vesti poleg Nemcev tudi vi „Nemcem prijazni Slovenci“. Mi narodno misleči Slovenci pa se oklenimo tem trdneje naših dveh slovenskih društev: izobraževalnega in „Slov. Straže“, nemškutarskih pa se izogibajmo!

Št. Lenart pri sedmih studenih. (Smrtna kosa) je začela zopet svoje nemilo delo. Pretekli teden so umrli trije: pri Rogajih nagloma delavec Anton Jamrič, v Št. Lenartu najemnik pri Mežnarju Valentin Hanžic in v Korpičah na porodu blaga gospodinja Ferlička Marija Colner. Zlasti zadnji pogreb je bil veličasten in žalosten! Mati je morala pustiti življenje svoje, da je dala življenje drugemu! Ni ostalo oko nobenega snho, ko smo jo položili k večnemu počitku. Bog naj tolaži udovca in otroke! — Imamo tudi mnogo snega, skoraj 1 meter ga je padlo. Pota so posebno pretekli teden bila slaba. Prigodil se je radi tega tudi izvanredni slučaj, da je moral ministrant k maši konja jezdit. Prav ponosno je zasedel Avstinov Lojzek 30 letno šimlo in primahal ž njo kot kak dragonar.

Možica. Shod „Slov. kat. delavskega društva“, ki se je vršil dne 19. t. m. pri Zagmajstru, je bil zares nekaj nenavadnega za tukajšno majhno vas, ki jo imajo že skorodane popolnoma naši nasprotniki v svojih zanjkah. Prostor, v katerem se je vršil shod, je bil do zadnjega kotečka popolnoma natlačen; bili so večinoma rudarji in nekaj obrtnikov in kmetov. Najlepše pa je bilo, da se je

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po oeni in zdrava.

našlo nekaj takih vmes, ki se niso mogli mirno vzdržati na svojih sedežih in tudi svojega jezika niso mogli brzdati in so se vtikali v govor g. Krhneta iz Ljubljane in so s svojimi ne najpametnejšimi besedami povzročili dosti smeha in nazadnje osramočeni odšli. Bog daj v kratkem priložnosti. Slišati zopet nepozabljivega govornika, kojega besede nam ostanejo v vednem spominu in kakor mislim, tudi tistim, ki še ne vejo prav, katera pot je prava, ali tista ki jo nam kažejo govorniki katoliškega mišljenja, ali tista, ki nam jo kažejo socialnidemokratje.

Poslano.*)

Nj. ekscelenci gospodu Robertu pl. Heinu, c. kr. dež. predsedniku v Celovcu.

Dne 9. prosinca t. l. sem Vam predložil nadzorstveno pritožbo zaradi nepravilnega postopanja c. kr. okrajnega glavarstva v Beljaku proti meni v zadevi računov soseske v Ukvah za l. 1909/10. ter Vas ob enem prosil, da se potrebno ukrene, da mi okrajno glavarstvo vrne zgoraj navedeni račun v zadevi zneska K 32'97 v popravilo.

Moji prošnji za izvršitev omenjenega računa z dne 14. t. m. se tudi ni ustreglo, in se mi je odgovorilo v Vaši prezid. pisarni, da je ta račun pri c. kr. sodnici, kar pa ne odgovarja resnici, prosim Vas še enkrat s tem potom, da se moji prošnji za soseskin račun ustreže in mojo vlogo od 7. prosinca t. l. reši.

Ob enem Vas smatram odgovornega za vse posledice, ki bi v mojo škodo znale v ti zadevi nastati, ker moji prošnji niste pravočasno ugodili. Ukve, dne 22. sušca 1911.

Boštjan Errath, p. d. Marčulj.

*) Za poslano je uredništvo odgovorno le, v kolikor je odgovorno zakonu.

Društveno gibanje.

Velikovec. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi na Belo nedeljo, dne 23. aprila, igro „Divji lovec“ v korist „Slovenske Straže“. Začetek točno ob pol 4. uri s sledečim sporedom: 1. Na zdar! Koračnica. 2. Spomin na visoko Ojstrico. Valček. 3. Naprej zastava slave! 4. Liepa naša domovina. Svirajo tamburaši. 5. Pozdrav predsednika. 6. Kratak govor: „Slovenici! Ljubimo svoj narod in domovino ter podpirajmo „Slov. Stražo“. 7. Ljudska igra: „Divji lovec“ v štirih dejanjih s 23 vlogami. Po igri prosta zabava s tamburanjem. Vstopnina: I. sedeži 1 krono, II. sedeži 70 vin., stojišča 40 vinarjev. Z ozirom nato, da je prireditel v korist „Slov. Straže“, pričakuje najobilnejše udeležbe od blizu in daleč.

odbor.

Namesto 40 kron, samo 6 kron.

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, pristna, zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s starosrebrno Hubert-čevko, s premikajočim oklepom in vijakom, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju in colnine prosto izdelovalec gamsovih brad

Fenichel, Dunaj, IX., Altmüttergasse 3/VII.

Mnogo priznanih pisem.

Velikovec. Društvo „Lipa“ priredi v nedeljo, dne 2. aprila, točno ob 3. uri popoldne v „Narodnem domu“ svoj letni občni zbor. Poleg navadnega sporeda je tudi na vrsti govor: „Kako podpiramo Slovenci protestantizem?“, in ponovila se bo tudi lepa gledališka igra „Najdena hči“. Z ozirom na važen govor pričakujemo najobilnejšega obiska.

Spodnji Dravograd. (Zadružni gospodarski shod) priredi v našem „Narodnem domu“ ljubljanska „Zadružna Zveza“ v nedeljo, dne 26. sušca t. l., točno ob 1. uri popoldne. — Spored: 1. Govor o pomenu, delovanju in napredku posojilnic in drugih gospodarskih zadrug. 2. Kmetijska vprašanja. 3. Naš gospodarski položaj. 6. Raznoterosti. 5. Vprašanja in odgovori. Ker je obljubilo priti več govornikov-strokovnjakov, vabimo k najobilnejši udeležbi in pozivljamo, da se shoda v polnem številu udeležite!

Hranilnica in posojilnica za Spodnji Dravberg in okolico.

Dobrlavas. Kat. slov. izobraževalno društvo v Dobrlivasi priredi na Marijin praznik, dne 25. sušca t. l., mesečno zborovanje popoldne po blagoslovu v svojih prostorih.

Globasnica. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi svoj redni občni zbor dne 2. aprila, ob 3. uri popoldne, v prostorih Šoštarjeve gostilne v Globasnici. Govori govornik iz Celovca. Po zborovanju se vprizorite sveto-postna igra „Mater-Dolorosa“ in šaloigra „Zdaj gre sem, zdaj pa tja.“ Vstopnina za nunde, stojišča po 20 vin.; člani plačajo polovico. Vstopnice bodo kolekovane z narodnim kolkom, za katerega se doplača 2 vinarja. Vse, ki jim je mar pošteno razvedrilo od blizu in daleč vabi

odbor.

Sv. križev pot v Jeruzalemu in druge kraje Kristusovega trpljenja nam bo kazal skioptikon v dvorani „Kat. slov. izobraževalnega društva“ v Pliberku, na praznik Marijinega oznanjenja dne 25. sušca t. l. po blagoslovu. Vmes se bo videlo mnogo krasnih slik svetovnoznanih pasijonskih iger v Oberamergau. Ne zamudite izvanredne priložnosti!

odbor „Kat. slov. izobr. društva“.

V Žvabeku bo v nedeljo, dne 26. sušca t. l. po blagoslovu pri Luknarju skioptična predstava. Na sporedu so slike pravega križevega pota v Jeruzalemu in svetovnoznanih pasijonskih iger v Oberamergau. K obilni udeležbi vabi

Kat. slov. izobraževalno društvo.

Št. Lipš. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 26. sušca t. l. pri Habnerju v Kršni vasi mesečen shod s sledečim sporedom: Poučen govor; uprizoritev igre „Večna mladost“. Vstopnina po navadi. K obilni udeležbi vabi

odbor.

Sveče v Rožu. Kat. slovensko izobraževalno društvo „Kočna“ v Svečah, priredi v nedeljo, dne 26. marca t. l., popoldne po blagoslovu pri „Adamu“ v Svečah društveno zborovanje po sledečem sporedu: 1. Poučljiv govor. 2. Lepa in ganljiva petdejanska igra „Ljudmila“ z živimi slikami. (Igra 12 deklet.) 3. Tamburanje in slučajnosti. 4. Petje; nastopi prvokrat domači moški pevski zbor društva „Kočna“ v Svečah, ki šteje 15 članov. Vstopnina za ude 20 vin., za nunde 40 vin. Povabljeni ste vsi prijatelji poštene in poučne zabave. Slovenke in Slovenci! Pridite v obilnem številu!

odbor.

Črna. Delavsko društvo priredi 2. aprila 1911 ob 1. uri popoldne pri Drofelniku v Črni dve igri. Fantje igrajo „Sanje“, dekleta pa „Sv. Cito“. Pridite, prijatelji društva, na tiho nedeljo poslušati lepi igri!

odbor.

Kat. slovensko izobraževalno društvo na Radišah priredi na Marijin praznik, dne 25. sušca t. l., svoje mesečno zborovanje ob 3. uri popoldne v farovških prostorih. Govori prof. dr. Ehrlich. Vabi

odbor.

Šmihel pri Pliberku. Naše slov. kat. izobraževalno društvo bo imelo v nedeljo, dne 26. sušca, popoldne ob 3. uri svoj 4. letni redni občni zbor pri Likebu v Šmihelu. Na sporedu je: Pozdrav, poročilo odbornikov, volitev odbora, poučen govor in slučajnosti. Udje in prijatelji društva, pridite v obilnem številu.

odbor.

Občni zbor Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško

se vrši

v nedeljo 26. sušca t. l. v Celovcu

v prostorih hotela Trabesinger ob 3. uri popoldne.

Pričakuje se velika udeležba.

odbor.

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začenši blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarje, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,

ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Politične vesti.

Položaj v državnem zboru.

Dunaj, 22. sušca.

Položaj v zbornici je popolnoma nepojasnjen in se je treba pripravljati na presenečenja. Baron Bienenrth je moral včeraj od jutra do pozne noči obdelovati svoje vladne stranke in jim pretiti opetovano z razpustom, ako ne dovolijo budgetnega provizorija in neprikrajšanega posojila v višini 76 milijonov kron. Baron Bienenrth se bo moral kmalu prepričati, da s sedanjo večino nikakor ne bo mogel vladati dalje, ker more najvažnejše vladne predloge le z največjim pritiskom in skrajnimi grožnjami spraviti skozi. Kar se tiče slovenske opozicije, ni bila včeraj v zbornici polnoštevna, na češki strani je manjkalo celih 40 poslancev. Ko se je imelo glasovati o predlogu socialnega demokrata Nemca, da se budgetni provizorij od dnevnega reda odstavi, obenem pa postavi na njegovo mesto laška fakulteta, je tako na vladni strani kakor na opozicijski manjkala sila veliko poslancev. Šest Jugoslovancev, ki so bili navzoči, je bilo primoranih, glasovati zoper predlog Nemca, ker bi sicer že sedaj prišla na vrsto laška fakulteta. Tisti Čehi, ki so bili navzoči, so glasovali za predlog Nemčev in Jugoslovancev izpočetka zelo očitali, češ, da so rešili vlado, pozneje pa so tehtnost razlogov Jugoslovancev uvideli in morali priznati, da Jugoslavlani nikakor niso mogli glasovati za to, da pride laška fakulteta na vrsto, tem manj, ker so proti tej predlogi od nekdaj v opoziciji in ker je dr. Šusteršič v včerajšnji seji načelnikov strank izjavil, da se rešitvi laške fakultete po Veliki noči ne bodo stavljale ovire, pred Veliko nočjo pa se niso Jugoslavlani za nič angažirali. Sedanje ministrstvo je v hudi krizi. Nastalo je vprašanje, ali padec Bienenrthovega ministrstva in sestava novega kabineta ali pa razpust poslanske zbornice. V poslanskih krogih se vedno bolj utrjuje prepričanje, da je usoda državnega zbora zapečaten in bo poslanska zbornica v najkrajšem času razpuščena.

Cerkvene vesti.

Prevzvišeni g. knez in škof se je mudil zadnji teden v Solnogradu povodom posvečevanja novega pomožnega škofa dr. Riederja, ki se je vršilo v nedeljo, 19. t. m. V sredo, 21. sušca se je vrnil prevzvišeni v Celovec.

Pobožnost božje glave v glavni farni cerkvi bo vodil č. g. o. Franc Dutschke iz reda redemptoristov na Dunaju. Sklepno pridigo v ponedeljek 3. aprila ima g. knez in škof Baltazar.

Vsaka gospodinja,

katera želi pripraviti dobro kavo, uporablja najraje „pravega : Francka :“ s kavnim mlinčkom, ki se izdeluje temeljem največje skrbnosti že dolgo let v zagrebški tovarni.

Ta izborni domači izdelek najtopleje priporočamo.

Poživiljenje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju
se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov in za olepšanje polti
je neobhodno potrebno

Diana-francosko žganje.

Vaš zdravnik

Vam rad priporoči Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfinejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas štiti pred prenebrdbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Diana-francosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porabljivosti. Cena male steklenice K — 50, srednje steklenice K 120, velike steklenice K 240. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z o. z., **Dunaj, I., Hohenstaufengasse 3r.**

Tržne cene v Celovcu

16. sušca 1911 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	—	—	19	66	11	60
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	18	—	19	—	9	15
Oves	17	50	18	33	6	45
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	28	57	18	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fizola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	8	88	4	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	5	—	6	20	—	—
„ „ kisle	2	80	5	—	—	—
Slama	3	80	5	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—

Mleko, 1 liter	—	24	—	26		
Smetana, 1 „	—	60	1	20		
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	20		
Surovo maslo (putar), 1 „	2	80	3	60		
Slanina (špeh), povoj, 1 „	2	20	2	40		
„ „ surova, 1 „	1	90	2	10		
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	30		
Jajca, 1 par	—	12	—	16		
Piščeta, 1 „	2	80	3	40		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1 „	—	—	—	—		
30 cm drva, trda, 1 m ² .	3	—	3	40		
30 „ „ mehka, 1 „ . . .	2	60	3	—		

Živina	Počrez		100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
			žive vage					
	od do		od do		od do			
	v k r o n a h							
Konji	—	—	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	—	—	—	—	—	—	—	—
Junci	260	480	—	—	—	5	5	—
Krave	260	464	—	—	—	3	2	—
Telice	—	—	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—	152	156	16	16
Praseta, plemena	—	—	—	—	—	—	—	—
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	—

Naznanilo.

Hranilno in konsumno društvo v Borovljah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Glasom sklepa občnega zbora z dne 19. t. m. se naznanja, da se razdeli zadrugnikom, kateri so po pravilih opravičeni in so pravočasno poslali dividendne liste, **3% dividenda** za leto 1910, in sicer od **1. do 8. aprila**. Na poznejše oglase se ne bo oziralo in ista zapade v korist rezervnemu zakladu.

Za načelstvo: **Mihael Turk**, blagajničar.

Mizarskega učenca

sprejme **Anton Kalan**, Salmstrasse 5, Celovec.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Tinjah s sedežem Slov. Šmihel

ima svoj

občni zbor

dne 2. aprila 1911, ob 3. uri popoldne, pri Bužljeji v Vabni vesi.

Dnevni red:

1. Poročilo o reviziji in delovanju posojilnice l. 1910.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Razni nasveti.

Opomba. Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število udov, se bo eno uro pozneje sklepalo ne glede na njih število.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Vabilo.

Posojilnica v Globasnici

ima

v nedeljo, dne 2. aprila 1911, ob 10. uri popoldne v posojilniški pisarni

svoj

letni občni zbor

s sledečim sporedom:

1. Poročilo o letnem delovanju in odobrenje letnega računa.
2. Sklepanje glede čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ob določeni uri ne bilo dosti udov navzočih, se bo uro pozneje vršil občni zbor pri vsakem številu navzočih udov.

K obilni udeležbi najvljudneje vabi

odbor.

Kupci posestev, pozor!

Velekrasno in dobičkanosno posestvo, ki meri 28 oralov zemlje obstoječe iz njiv, sadnikov, travnika, vinograda in lepega gozda se takoj proda. Poslopja so zidana in v dobrem stanu. Govedi se redi 12 glav. Posestvo leži na **Štajerskem** v jako prijaznem kraju Mariborske okolice tik okrajne ceste ter ima solčno lego. Cena z vso bogato opremljeno premičnino je 25.000 kron. Več pove **Josip Serneo, pos. sin v Gradiški, pošta Pesnica, Štajersko.**

Loterijske številke 18. marca 1911:

Gradec	55	6	31	54	22
Dunaj	72	8	62	22	73

Poživiljenje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju
se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov in za olepšanje polti
je neobhodno potrebno

Diana-francosko žganje.

Vaš zdravnik

Vam rad priporoči Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfinejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas štiti pred prenebrdbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Diana-francosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porabljivosti. Cena male steklenice K — 50, srednje steklenice K 120, velike steklenice K 240. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z o. z., **Dunaj, I., Hohenstaufengasse 3r.**

Tržne cene v Celovcu

16. sušca 1911 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	—	—	19	66	11	60
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	18	—	19	—	9	15
Oves	17	50	18	33	6	45
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	28	57	18	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fizola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	8	88	4	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	5	—	6	20	—	—
„ „ kisle	2	80	5	—	—	—
Slama	3	80	5	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—

Mleko, 1 liter	—	24	—	26		
Smetana, 1 „	—	60	1	20		
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	20		
Surovo maslo (putar), 1 „	2	80	3	60		
Slanina (špeh), povoj, 1 „	2	20	2	40		
„ „ surova, 1 „	1	90	2	10		
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	30		
Jajca, 1 par	—	12	—	16		
Piščeta, 1 „	2	80	3	40		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1 „	—	—	—	—		
30 cm drva, trda, 1 m ² .	3	—	3	40		
30 „ „ mehka, 1 „ . . .	2	60	3	—		

Živina	Počrez		100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
			žive vage					
	od do		od do		od do			
	v k r o n a h							
Konji	—	—	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	—	—	—	—	—	—	—	—
Junci	260	480	—	—	—	—	5	5
Krave	260	464	—	—	—	—	3	2
Telice	—	—	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—	152	156	16	16
Praseta, plemena	—	—	—	—	—	—	—	—
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	—

Naznanilo.

Hranilno in konsumno društvo v Borovljah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Glasom sklepa občnega zbora z dne 19. t. m. se naznanja, da se razdeli zadrugnikom, kateri so po pravilih opravičeni in so pravočasno poslali dividendne liste, **3% dividenda** za leto 1910, in sicer od **1. do 8. aprila**. Na poznejše oglase se ne bo oziralo in ista zapade v korist rezervnemu zakladu.

Za načelstvo: **Mihael Turk**, blagajničar.

Mizarskega učenca

sprejme **Anton Kalan**, Salmstrasse 5, Celovec.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Tinjah s sedežem Slov. Šmihel

ima svoj

občni zbor

dne 2. aprila 1911, ob 3. uri popoldne, pri Bužljeji v Vabni vesi.

Dnevni red:

1. Poročilo o reviziji in delovanju posojilnice l. 1910.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Razni nasveti.

Opomba. Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število udov, se bo eno uro pozneje sklepalo ne glede na njih število.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Vabilo.

Posojilnica v Globasnici

ima

v nedeljo, dne 2. aprila 1911, ob 10. uri popoldne v posojilniški pisarni

svoj

letni občni zbor

s sledečim sporedom:

1. Poročilo o letnem delovanju in odobrenje letnega računa.
2. Sklepanje glede čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ob določeni uri ne bilo dosti udov navzočih, se bo uro pozneje vršil občni zbor pri vsakem številu navzočih udov.

K obilni udeležbi najvljudneje vabi

odbor.

Kupci posestev, pozor!

Velekrasno in dobičkanosno posestvo, ki meri 28 oralov zemlje obstoječe iz njiv, sadnikov, travnika, vinograda in lepega gozda se takoj proda. Poslopja so zidana in v dobrem stanu. Govedi se redi 12 glav. Posestvo leži na **Štajerskem** v jako prijaznem kraju Mariborske okolice tik okrajne ceste ter ima solčno lego. Cena z vso bogato opremljeno premičnino je 25.000 kron. Več pove **Josip Serneo, pos. sin v Gradiški, pošta Pesnica, Štajersko.**

Loterijske številke 18. marca 1911:

Gradec	55	6	31	54	22
Dunaj	72	8	62	22	73

Slovenske postne pridige v Celovcu se vršijo dne 6., 7., 8. in 9. aprila 1911 v cerkvi sv. Duha ob 8. uri zvečer. In cvetno nedeljo slovesen sklep. Podkrnos. Tukaj smo od 12. do 19. marca imeli sv. misijon. Prišla sta častita gospoda Al. Žužek in Janez Pristov, jezuita iz Ljubljane. Veselje je bilo poslušati njune temeljite razlage verskih resnic, veselje tudi gledati, s kako pazljivostjo je ljudstvo poslušalo njune govore. Zavoljo snega, ki ga je 13. t. m. padlo za poldrugi čevlji, je od začetka udeležba bila bolj slaba; ali dan na dan je naraščala množica ljudstva, opravila spoved in pristopila k mizi božji. Zahvaljen bodi ljubi Bog za milosti sv. misijona, hvala pa tudi visokovrednim gospodom misijonarjem za njih trud in lepe nauke!

Smer našega delovanja mora stremeti za tem, da se vsi sestavni deli našega naroda točno in pravilno razvijajo in vzporedno napredujejo. Edino tako nam je mogoče rešiti narod propadanja in ga iztrgati iz rok vsiljivih tujcev. Geslo: „Svoji k svojim“ naj vodi vsako našo stopinjo. Zato priporočamo vsem slovenskim rodbinam prav toplo izdelke Kolinske tovarne za kavine primese v Ljubljani, katera se prodaja v korist „Slovenske Straže“. **Nočemo imeti** bolečin v glavi, v križu, zobobol, trganje po udih, bodljave, revmatičnih bolečin v hrbtu in mišicah. Mi rabimo Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“.

Brady-jeve želodčne kapljice, prej
Marijinoceljske kapljice imenovane, z
Marijinoceljsko Materjo božjo
 kot varstveno znamko

so najboljše, več nego trideset let pre-
 skušeno sredstvo zoper vsakovrstne
 težave prebavljanja, gorečico, za-
 prtje, bolečine v želodcu, narejanje
 kisline itd.

Varovati se je treba pred enako glasečimi se
 posnemanji in ponaredbami in paziti na ob-
 stransko varstveno znamko s podpisom

C. Brady

Dobiva se v lekarnah. — V pokrajine se po-
 šilja po lekarnarju **C. Brady**, Dunaj, I.,
 Fleischmarkt 2/385.

6 steklenic za K 5.—, 3 podvojne steklenice
 za K 4.50 franko.

Louske puške

vseh sestav, priznano
 delo prve vrste, z
 najboljšim strelnim
 učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

— Ceniki brezplačno in poštne prosto. —

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta šte. 14

priporoča svojo trgovino s **špecerijskim blagom** ter de-
 želnimi pridelki kakor svojo bogato sortirano zalogo z naj-
 boljšim blagom in z najtočnejšo posrežbo.

Prečastitim župnijskim uradom priporoča patentirano
 posebno fino kadilo, francoski stenji itd.
olje za večno luč, Naročila se tudi sprejemajo v **Pav-**
ličevi ulici št. 7.

Posestvo naprodaj

v **Krotni vasi pri Vetrinju**, ki obsega 7 ora-
 lov travnikov, 8 orolov njiv, 8 orolov gozda in
 kamnolom z lepim kamnom. Pojasnila daje
A. Briel pd. **Mancur** v Krotni vasi, p. Vetrinj.

Jadranska banka v Trstu.

Občni zbor delničarjev „Jadranske
 banke“ v Trstu z dne 18. t. m. je skle-
 nil izplačati izidobitka za leto 1910

6% no

dividende, vsled tega se bo izplačeval
 kupon št. 5 počenši s 1. aprilom t. l. po

kron 24

pri blagajnah banke v Trstu, Ljubljani in
 Opatiji.

V TRSTU, dne 21. marca 1911.

Upravni svet.

V najem

se odda **majhno posestvo** blizu Vrbe, obstoječe
 z 8 birni posetve, tremi orali travnikov in z ve-
 likim urejenim sadnim vrtom. Kje, pove uredništvo.

V zalogi **Družbe sv. Mohorja v Celovcu**
 je na novo izšla knjiga:

Razlaganje cerkvenega leta
(slovenski Goffine).

Priredil **msgr. Valentin Podgorc.**

Mehko vez. K 4.—, za družnike K 3.—, po pošti 40 vin.
 več. — Trdo vez. K 5.40, za družnike K 4.—, po
 pošti 40 vin. več.

Naprodaj je

majhno posestvo v Svetinivasi,

na katerem se lahko redi dve do tri krave.
 Naslov pove upravništvo „Mira“ št. 12.

Lekar- narja A. Thierry-ja balzam.

Edino pristen z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

Postavno zavarovano.

Allein echter Balsam
 aus der Schutzengel-Apotheke des
 A. Thierry in Pragada
 bei Rohitsch-Sauerbrunn.

zanesljivo in sigurno učinkuje proti ranam,
 tvorom, ranitvam, vnetjem, uljesom, odstrani
 vse tuje reči iz telesa in prihrani marsikatero
 bolešno operacijo. Zdravilno sredstvo proti
 še tako starim ranam itd. 2 lončka staneta
 K 3.60.

Izdelovatelj: ADOLF THIERRY,
 lekarna pri **ANGELU VARIHU**
 v **Pregradi pri Rogatcu.**

Dobiva se skoro po vseh lekarnah. Na debelo v medicinaldrogerijah.

Lekarnarja A. Thierry-ja
 edino pristno
centifolijsko mazilo

Redka prilika!

Lepo posestvo se lahko s 4000 kronami takojšnjega
 plačila kupi. Obsega okoli 15 orolov najlepših njiv, 10
 gozdnih parcel, travniki in velik pašnik za 10 repov goveje
 živine, lepa hiša, hlev in drugo poslopje z velikim vrtom,
 blizu postaje in Celovca v slovenskem kraju. Tudi bi se za-
 menilo z večjim posestvom in toliko doplačalo, kolikor bi
 več stalo. Več pove posestnik **Anton Renko**, trgovec
 v Celovcu.

: Hotel Trabesinger v Celovcu :

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo **lepe, snažne in po zimi**
zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne
jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje.

Za zabavo služi

kegljišče, po zimi zakurjeno.

Po leti sedi na senčnatem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan **prijetno slovensko**
družbo, posebno v sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik: **Ivan Millonig.**

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 5.000.000.

Rezervni fond K 500.000.

Denarne vloge **4 1/2 %** od dne vloge
 obrestujemo po **4 1/2 %** do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčenje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje

srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoje.

— Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila. —

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Splitu
 Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček
 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom.
Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žreba na
 leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
 čevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.